

Oświadczenie złożone przez senator Janinę Fetlińską na 33. posiedzeniu Senatu w dniu 14 maja 2009 r.

Oświadczenie skierowane do minister zdrowia Ewy Kopacz

W związku z tym, iż pandemia grypy wciąż zagraża Polsce, postanowiłam wrócić do sprawy, o którą pytałam już w poprzedniej kadencji ministra zdrowia, pana Zbigniewa Religę, a w 2008 r. – Panią Minister, czyli do sprawy dotyczącej bezpieczeństwa biologicznego oraz laboratoriów trzeciej i czwartej klasy bezpieczeństwa, ponieważ pewne problemy nadal wymagają pilnego rozwiązania.

Bezpieczeństwo obywateli jest wciąż zagrożone, co związane jest z brakiem dostępu do szybkiej diagnostyki mikrobiologicznej chorób zawleczonych i rzadkich. Organizacja, a raczej brak skoordynowanej organizacji badań co do ich zakresu, miejsca i finansowania pozostawia wiele do zrobienia. Problemem może być przygotowanie pod kątem Euro 2012.

Rozpatrując problem bezpieczeństwa biologicznego obywateli, należy zwrócić uwagę na fakt, iż nie określono sposobu finansowania kosztów badań, na przykład utrzymania całodobowego laboratorium, odczynników, ludzi, sprzętu itd. Nie określono też zakresu badań, tj. tego, jakie czynniki zakaźne i jakie metody należy stosować, czy każdy lekarz wie, gdzie i jak i na czyj koszt należy wysłać próbki. Proponowane rozwiązanie – zapłaci za to NFZ, czyli lekarz zlecający badania lub szpital – jest niewłaściwe, ponieważ niesie za sobą takie niebezpieczeństwo, iż będzie obawa przed zleceniem nietypowego badania z uwagi na jego wysoki koszt. Ma to znaczenie w przypadku chorób rzadkich i wysoce zakaźnych, w przypadku których podstawowe znaczenie ma szybka identyfikacja i potwierdzenie przypadków.

Sprawa zgłaszalności jest dyskusyjna. Uważam, że nie powinna opierać się na dobrej woli i przyzwyczajeniu lekarzy i laboratoriów do zgłaszania. Niestety, jest luka w prawie w zakresie obowiązku zgłaszania przez lekarzy, felczerów i kierowników laboratoriów chorób zakaźnych dodatnich wyników badań laboratoryjnych. W obecnym stanie prawnym obowiązek taki nie istnieje. Niewydanie rozporządzeń z art. 27 ust. 9 i art. 29 ust. 7 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych ludzi powoduje jedynie, iż obowiązek dokonania zgłoszenia wynika i następuje w trybie danych zbiorczych obejmujących tylko grype. Świadczy o tym brzmienie art. 68 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r., na podstawie którego utrzymano w mocy przez okres nie dłuższy niż dwa lata obowiązywanie między innymi aktów wykonawczych wydawanych na podstawie art. 20 ust. 10 i art. 21 ust. 7 ustawy z dnia 6 września 2001 r.

W związku z tym, iż od mojego ostatniego oświadczenia w sprawie bazy laboratoryjnej sytuacja niestety nie uległa poprawie, jeszcze raz pragnę zwrócić Pani Minister uwagę na fakt, iż w 2005 r. Państwowy Zakład Higieny dzięki środkom uzyskanym z Ministerstwa Nauki i Informatyzacji przystąpił do realizacji inwestycji budowlanej „Adaptacja i modernizacja pomieszczeń IV piętra budynku AB w celu utworzenia laboratorium trzeciego poziomu bezpieczeństwa biologicznego (BSL-3)”. Do ukończenia tego projektu potrzebne są dodatkowe fundusze w celu doprowadzenia rozbudowy laboratorium do stanu pozwalającego na wykonywanie badań diagnostycznych w kierunku identyfikacji czynników wirusowych i bakteryjnych, stanowiących potencjalne zagrożenie dla ludności. Praca z takimi czynnikami wymaga laboratorium BSL-3.

W tej sytuacji zwracam się do Pani Minister z zapytaniem: jakie są szanse na wygosparowanie środków finansowych, aby dokończyć projekt utworzenia laboratorium?

Janina Fetlińska